

PARASHAT BESJALLACH

Messiaanse Gemeente Beit-Nitzachon

Parashat Besjallach

Pnee Ha-Tora - Parels van de Tora

Parashat Shevoea – wekelijkse Schriftlezing

Tora: Sjemot/ Exodus 13:17 – 17:16.

Haftra: Sjoftiem/Richteren 4:4 -5:31

Brit Ha-Chadasha: Ja'akov/Jacobus 4: 1-10, Hitg'alloet/
Openbaringen 12:9-11,15:1-4

Sjemot 15:1-2 is de hoofdgedachte!

BESJALLACH (bij het zenden): “Az jasjier Mosjé; “Toen zong Mosjé met de Bnee Jisra’eel tot Adonai dit lied en zij zeiden: Ik wil zingen, want Hij is hoog verheven, het paard en zijn ruiters stortte Hij in zee. Mijn kracht en gezang is G’d, Hij is mij tot **Liesjoea** (verlossing) geweest. “**K’eli ve’anwehoe**” – dit is **Eli** (mijn G’d), Hem verheerlijk ik, de G’d mijns vaders, Hem prijs ik.”- Vertaalt uit de Orthodox Jewish Bible (OJB)

De sod in het verhaal?

Besjallach is de 16e parsja van de Tora, de 4e van het 2e Tora-boek Sjemot. Besjallach heeft uit 14 parsjot, afdelingen waarvan 9 open en 5 gesloten zijn, telt 116 pesoekiem, verzen, 1681 woorden, 6423 letters en is hiermee de 23e na langste parsja.

Korte samenvatting

Het volk gaat de woestijn in. Mosjé neemt het gebeente van Jozef mee. Overdag leidt G’d het volk met een wolkzuil, ’s nachts met een vuurzuil. Farao krijgt spijt dat zoveel slaven weg zijn en achtervolgt hen met zijn krijgsmacht. Als de Bnee Jisraeel hen zien, worden ze erg bang maar G’d zal hen helpen, troost Mosjé. Hij heft zijn staf en G’d slijt de zee, waardoor het volk over het drooggevallen deel naar de overkant kan lopen. De Egyptenaren volgen hen maar toen ze midden in de zee waren, keerde het water terug. Mosjé zingt een danklied met de mannen en Mirjam met de vrouwen. Na 3 dagen trekken klagen de mensen omdat er alleen bitter water is, dat Mosjé echter in drinkwater weet te veranderen. Na enige tijd klaagt men dat er geen eten is en bejammert men de vleespotten van Egypte. G’d laat dan kwartels ‘invliegen’ in de avond en ‘dropt’ manna elke morgen, behalve op Sjabbat. Op vrijdag kon men een dubbele portie inzamelen. Eén kruik werd gevuld met manna als bewijs voor de komende geslachten. Later is er weer geen water en het volk klaagt. Op aanwijzing van G’d weet Mosjé water aan een rots te onttrekken.

Amalek valt Israël aan. Jehosjoea leidt de strijd, terwijl Mosjé met Aharon en Choer de heuveltop beklimmen. Als Mosjé zijn handen opheft, winnen de Bnee Jisraeel. Laat hij ze zakken dan winnen de Amalekieten. Daarna ondersteunen Aharon en Choer Mosjé’s handen en de Amalekieten worden verslagen.

“En Mosjé nam het gebeente van Joseef mee want deze had de Kinderen van Jisra’eel de volgende eed laten afleggen: “Zeker zal Hasjem jullie eens bedenken en dan moeten jullie mijn botten van hier met je meenemen” (Exodus 13: 19).

Geschiedenis is geen toeval. Hasjem regelt onze levensloop zo dat alles uiteindelijk weer op “zijn pootjes terecht komt”. De Tora is een groot protest tegen het idee, dat alles maar toevallig gebeurt. Alles heeft zijn bedoeling, alles heeft zijn betekenis. In de gehele Bijbel loopt dit als een rode draad door de geschiedenis.

Hevel (Abel) was, evenals Joseef, de jongere broer en een herder. Hij had nog geen kinderen toen hij werd vermoord door zijn broer Kain, die hiervoor gestraft werd met eeuwig zwerven. “De stem van het bloed van je broer schreeuwt tot Mij vanuit de aarde”(Genesis 4:10). Uiteindelijk kwamen alle kinderen van Kain om in de **Maboel**, (de zondvloed), (vgl. Rasjie op Genesis 4:24). Zoals Kain er voor zorgde, dat er nooit nakomelingen van Hevel zouden komen, was Kains einde, dat al zijn afstammelingen van de aardbodem verdwenen.

Joseef werd verkocht door zijn broers. Zijn broers kregen in het paleis van de Egyptische onderkoning spijt en deden **tesjoeva**, kwamen tot inkeer: “En zij zeiden tegen elkaar: “ We hebben inderdaad schuld tegenover onze broer wiens doodsangst wij gezien hebben toen hij ons smeekte en wij niet naar hem geluisterd hebben, daarom is deze ellende over ons gekomen” (Genesis 42: 21).

De broers kwamen met gevaar voor eigen leven op voor hun broer Benjamin, evenals Joseef ook een zoon van Racheel, en maakten hun wrede afstandelijkheid tijdens de verkoop van Joseef hiermee goed. Zoals het lot van Joseef even volledig afhankelijk leek van de beslissing van de broers, bleken de broers later afhankelijk van de goede wil van Joseef. Dit was allemaal een **tikoën** “herstel, reparatie”, een rectificatie van wat er eens was misgegaan. De ultieme correctie staat in deze sidra. Joseef was gevankelijk weggevoerd uit Israel en zijn gebeente werd door Mosjé Rabbenoe persoonlijk meegevoerd uit Egypte naar Erets Jisra’eel.

Onze Wijzen stellen, dat de Jam Soef, de Rietzee spleet in de verdienste van Joseef. Na vele, vele jaren was de cirkel weer gesloten, alles wat fout was gegaan weer hersteld. **Tikoën olam** “herstel aan de wereld” – dit inzicht is de basis van ons geloof.

Een andere belangrijke reden waarom de beenderen van Joseef werden meegenomen!

Een andere belangrijke reden om de ‘beenderen van Joseef’ mee te nemen was om de boodschap door te geven, om zo te voorkomen, dat de Joden in Egypte zouden willen blijven omdat de Egyptenaren – na de tiende plaag – hen eindelijk als gewone medeburgers gingen behandelen en ze als vrienden benaderden. Inderdaad; kort na de uittocht – bij de eerste hindernis – riep het volk direct: “Waren er soms geen graven in Egypte, dat u ons hebt meegenomen om te sterven in Egypte? Wat hebt u ons aangedaan door ons uit Egypte te leiden?”(Exodus 14:11).

Deze claim komt verschillende malen in de Tora terug. Mosjé toonde hun toen de kist van Joseef en zei: “Kijk hoe de Egyptenaren Joseef hebben behandeld. Hij heeft ze gered van een zware hongersnood. Onder zijn bezielende leiding werd Egypte een welvarend land. Toch hebben de Egyptenaren zijn kinderen en kleinkinderen tot slaven gemaakt hoewel ze Egypte op invitatie van Farao waren binnengetrokken. Moeten wij zulke ondankbare mensen vertrouwen?!”. Zo vlak na de bevrijding was nog niet iedereen gewend aan de nieuwe rol van het Joodse volk. Daarom was enig tegenwicht nodig om hen op het juiste pad te houden. Zelfs na zijn dood kon Joseef nog inspireren! Dit komt omdat Joseef zo verbonden was met het leiderschap van dé Masjjech van Jisra’eel!

LESSEN VAN KERIAT JAM SOEF, HET SPLIJTEN VAN DE RIETZEE – HET EINDE VAN DE SLAVERNIJ –

Wat kunnen we leren van de splijting van de Jam Soef, dat het begin van de volledige bevrijding vormde?

Durf en opofferingsgezindheid

In **Exodus 14:22** staat geschreven: “En toen kwamen de Bnee Jisraëel in de zee op het droge”. De Midrasj vraagt: “Indien men in de zee aankwam, waarom heet het dan ‘op het droge’? Als het droog was, waarom heet het dan zee?”. Hieruit leert men dat de zee pas spleet toen ze tot aan hun lippen in het water stonden. Een belangrijke gedachte! Men moet hier durft hier een opofferingsgezindheid te tonen.

Inzicht komt vaak pas later

De Egyptenaren realiseerden zich pas aan het einde van de keriat Jam Soef – toen de zee hen verzwolg, dat “Ik G’d ben”. Waarom pas zo laat? Daarvoor was de zee al gespleten en liepen de Joden op droog land door de Jam Soef, hetgeen een veel groter wonder was dan dat de zee weer tot zijn gewone, natuurlijke staat terugkeerde en de Egyptenaren verdronken.

Waarom zagen de Egyptenaren niet eerder in dat hier sprake was van een wonder en zij G’d hadden moeten erkennen als baas over de natuur? **Rabbi Naftali Tsvi Jehoeda Berlin** (afgekort Netsiev) uit Wolozhyn zegt dat de Egyptenaren meenden dat de zee soms laagstand had. Zij dachten dat de Joden bij eb de zee overgestoken waren en daarom op droog land liepen. Toen de Egyptenaren zich realiseerden dat precies op dat moment de zee hen overviel en er sprake was van een enorme vloed, pas toen begrepen ze dat dit een groot wonder was om de Bnee Jisraëel te redden.

Contact met de realiteit verloren

Rabbi Ja’akov Kaminetski (1891-1986) diept de strijd tussen gevoel en verstand uit. Wanneer onze emoties maar sterk genoeg zijn, kunnen zij de realiteit enorm verdraaien. Ons vertrek was een harde economische crisis. Egypte’s wens om het Joodse volk weer tot slavernij te brengen was zo groot, dat zij hen zelfs midden door een woeste zee achtervolgden. Natuurlijk had Farao een goede verklaring: het water van de Rietzee stond overeind vanwege een orkaan (**Exodus 14:21**). Hij zag de hand van G’d niet, verblind als hij was door zijn haat, emoties en belangen.

Het hele Egyptische leger werd ‘in de pan gehakt’ door één foute beslissing van enkelen! Ieder contact met de realiteit was verloren.

Verzekeren en herverzekeren?

In **Exodus 14:22** staat geschreven dat “de Bnee Jisraëel in de zee kwamen op het droge”. Daarna staat het omgekeerde (**Exodus 14:29**): “En de Bnee Jisraëel gingen op het droge midden in de zee”. Dit leert ons iets belangrijks. Wanneer we ons in een moeilijke situatie bevinden, staan we als het ware “midden in de zee”. Toch moeten we realiseren, dat hulp van Boven als in een oogopslag gegenereerd kan worden. Woelig water kan binnen de kortste keren weer “het droge” worden. Aan de andere kant, wanneer de mens denkt dat hij sterk staat – met beide benen of zijn schapjes op het droge heeft, het lijkt alsof de ‘kracht van zijn hand hem deze macht heeft bezorgd’ – juist dan moet hij beseffen, dat het droge heel makkelijk in zee en onstabieliteit kan veranderen. Een belangrijke gedachte in onze tijd van verzekeren en herverzekeren!

Mosje split de Rietzee.

Door ingrijpen van Boven werden ze volledig bevrijd van hun vroegere verdrukkingen. De Tora vertelt hoe de Joden zagen dat de Egyptenaren stierven aan de oever van de zee. "Zo redde G'd op die dag Israël uit de macht van Egypte en zag Israël Egypte dood aan het strand van de zee" (**Exodus 14:30**). **Rasjie** legt hierbij uit: "En Israël zag Egypte dood want de zee wierp hen op het strand, zodat de Joden niet zouden zeggen: 'Net zoals wij eruit zijn gekomen aan deze kant, zo zijn de Mitsraim (Egypte) er aan de andere kant uitgekomen. Ze zullen ons weer achtervolgen.'"

"**Toen zong Mosje**" (**Exodus 15:1**). Er zouden gedurende het bestaan van de wereld slechts tien echte gezangen zijn. Het lied bij de zee was een van deze gezangen. Het Hebreeuwse woord **Sjiera** duidt op een gevoel van liefde en harmonie met de wereld om ons heen. Alle tegenstrijdige fenomenen, waarmee wij dagelijks geconfronteerd worden, vloeien ineen tot één groot Scheppingsplan, dat alle conflicten neutraliseert en de eeuwige vraag naar het schijnbare onrecht in de wereld verzacht doordat alle stukjes van de puzzel op hun plaats vallen en een consequent, samenhangend, liefdevol wereldbeeld vol verzoening en acceptatie zich voor onze ogen van vlees en bloed ontvouwt. Soms zijn wij dit visioen, deze flits van inzicht eventjes deelachtig. Sjiera is de symfonie van het totale universum. Deze verheven spirituele dimensie, die de sturende hand van G'ds wereldleiding achter alle aardse gebeurtenissen met haar geestesoog nauwkeurig waarneemt, was de gemoedstoestand van het Joodse volk na de wonderbaarlijke redding bij de Schelfzee.

Mosjé heeft het lied gezongen en zal weer het lied zingen

"**Toen zong Mosjé**" staat er niet echt. Eigenlijk staat er "Dan zal Mosjé zingen". Volgens Rasjie geeft de toekomstige tijd de opwelling van de emotie aan: "Toen Mosjé het wonder gezien had, kwam het gevoel bij hem op om een lied te zingen". Maar tevens is dit een hint naar de **Olam Haba** (de toekomstige wereld) van de **Techijat Hametiem** (het toekomstperspectief van de Herleving der Doden). Ook dan zal Mosjé nog zingen. Waarom deze hint juist hier gegeven moest worden? Omdat dit spirituele hoogtepunt niet zo ver af ligt van de verheven gevoelens, die in de tijd van de Masjiach zullen overheersen.

De Brit Ha-Chadasha bevestigt exact deze gedachten.

In het Hebreeuwse Bijbelboek Hitgalloet voor ons meer bekend als het Bijbelboek genaamd **Openbaringen**, lezen we in het vers 15:3 dat Jochanan (Johannes) ons mededeelt: "En zij zingen het **Sjier** (lied) van Mosjé (Rabbenoe), de slaaf van Hasjem, en het lied (Sjier) van **Seh** (het lam) (Lam, **Sjemot 12,3**; **Jesha'jahoe 53:7** Masjiach), zeggende, "Groot en prachtig zijn uw **ma'asim** (werken), **Hasjem Adonai Tsva'ot**; **Tsediek** (Rechtvaardige) en **Emet** (waarheid) zijn uw **derechim** (wegen, paden), **Melech kol Ha-Gojim** (koning van alle natiën), (**Sjemot 15:1**; **Jehosjoea 1;1**; **Tehilim 111:2**; **145:17**)."

Mosjé zong het overwinningslied tijdens de uittocht. Hiermee vervulde hij de taak van een Chazan. Wat is de taak van een Chazan? De taak van een **chazan** (חזן voorzanger) of **ba'al tefilla** (letterlijk: meester van het gebed) is gegeven, om de gemeente Jisra'el (jesroen) te maken, om zo hun mee te nemen in hogere sferen. Dit om zo hen naar de troon van G'd te leiden.

“Mijn kracht en gezang is G'd” (Exodus 15:2).

Het Hebreeuwse woord ‘zimra’ (gezag) zinspeelt op het zuiverende effect, dat zang en muziek op de ziel hebben. Velen beweren dat het Hebreeuwse woord ‘zimra’ (gezag) verwant is aan ‘zemira’ (snoeien). Een boom kan niet gedijen of zelfs overleven als zijn levenskracht wordt weggezogen door dode twijgen of zieke takken. Hetzelfde geldt voor geestelijke ontwikkeling. Een slechte moraal en lage driften doen de ziel rotten. Wellust, jaloezie en hebzucht verspillen veel van onze kostbare spirituele energie. Tora studie bezit de capaciteit deze rotting tegen te gaan, snoeit de lagere instincten van de mens en rekent af met zijn animale natuur.

De Haftara van deze week

“Toen zong Devora met Barak, de zoon van Avinoam: `De leiders van Israël hebben de leiding genomen, het volk dat zich vrijwillig heeft opgegeven, loof G'd!”. Zo begint het beroemde lied van Devora als tegenhanger van het lied van de zee, de sjirat hajam. - **Sjoftiem/Richteren 5:1**

De Joodse toonladder

De Hebreeuwse taal kent 22 letters. Jij en ik vertegenwoordigen al die 22 letters in hun karakters en in hun persoonlijkheden, die allemaal op een bepaald niveau naar Hasjem en zijn Masjiach verwijzen.

De eerste letter van het Hebreeuwse alfabet is: de alef. De (א) “alef” heeft de getalswaarde 1 en is een beeld van G'd. G'd drukt Zich in zichtbare vorm in de zichtbare letters uit. G'd deelt Zichzelf mee in de zichtbare letters. De betekenis van de letter (א) “alef” is: “Kampioen, hoofd {kop} van een rund/stier”.

Do, de eerste noot van de toonladder, komt overeen met de letter (א) alef. Ti, de laatste noot, komt overeen met de letter (י) zjin. Samen spellen zij het woord (אי) az (toen). Wanneer het Hebreeuwse woord az (אי) in de Tora voorkomt verwijst het naar liederen—bijvoorbeeld in Exodus (15:1) **az jasjier Mosjé**; “Toen zong Mozes.” We zien dat het woord az (אי) verwijst naar de schaal van alef tot zjin en de noten daartussen. Het woord az (אי) verwijst tevens naar G'ds gezag over de natuur. De letter (א) alef staat voor G'd om verschillende redenen: de meest voor de hand liggende reden is dat (א) alef de eerste letter van het alfabet is omdat hij de creator van de wereld is en daarmee de heerser en beheerder van de natuur. Daarom mag Hij zich werkelijk als enige **Aloef sjel Olam** “Kampioen van de wereld” noemen.

De numerieke waarde van (א) alef is 1. G'd is de ultieme eenheid, zoals gesteld in de Tora (Devariem/Deut. 6:4): Adonai echad: “G'd is één”.

Deze gedachte komt ook terug in de Bijbel

In het Hebreeuwse Bijbelboek JirmeJahoe 3:4 staat er in de Hebreeuwse grondtekst: “Noemt gij Mij niet van nu af: **Avi** (mijn Vader), u bent de **Aloef** (kampioen) van mijn **n'aori** (jeugd)!”

Dit is enkel alleen in de originele taal, de Hebreeuwse taal terug te vinden. Wat wil dit ons persoonlijk zeggen? De letter (א) alef staat voor het feit dat G'd **Aloef sjel olam** (Kampioen van de wereld) is.

De letter (ז) zain staat voor natuur: de getalswaarde is 7, en zeven staat voor natuur want er zijn zeven kleuren van de regenboog, zeven zichtbare hemellichamen, zeven scheppingsdagen en zeven dagen van de week. Vandaar dat az (אז) ook G'ds heerschappij over de natuur inhoudt. Bij het splijten van de Rietzee, toen het Joodse volk een danklied zong (az jasier Mosjee oevnee Jisra'eel), zagen zij duidelijk dat ieder onderdeel van de natuur onderhevig is aan G'ds heerschappij. Er zijn vele niveau's van bewustzijn van hoever de invloed van G'd zich uitstrekt over Zijn creatie.

Onze Wijzen vertellen ons dat wanneer men zo gelukkig is een hoog bewustzijnsniveau te bereiken, men de behoefte krijgt om te zingen. Toen het Joodse volk een dergelijke openbaring van G'd mocht aanschouwen, barstte het uit in gezang. Volgens **Rabbi Sjimson Rafael Hirsch** is het woord az (אז) verwant aan het woord (זא) chaz, wat zien betekent, omdat zingen en zien hand in hand gaan. Ook in de tijd van Devora zag het Joodse volk de hand van G'd en barstte spontaan uit in gezang.

In de Talmoed wordt er commentaar en uitleg nagelaten door de rabbijnen hoe men het lied van Mosjé zong: "Hoe voerden zij dit lied uit? Rabbi Akiva zegt: Mosjé zei: "Ik zal tot G'd zingen" en zij antwoorden: "Ik zal tot G'd zingen"; Mosjé zei: "Want Hij heeft glorieus getriomfeerd" en zij zeiden: "Ik zal tot G'd zingen (en zo met elke vers, zou Mosjé het vers zingen en zij antwoorden met het refrein: "Ik zal tot G'd zingen.")"- **Talmoed Sota 30b en Rasjie**

"En Mirjam, de profetes, de zuster van Aharon, nam de tamboerijn in haar hand, en alle vrouwen gingen haar achterna met tamboerijnen en in rijendans." **Exodus 15:20**

Mechilta; Rasjie

Hoe kwamen de Israëlieten aan tamboerijnen in de woestijn? Maar de rechtvaardige vrouwen van die generatie waren er zeker van dat G'd wonderen voor hen zou tonen, en zij maakten tamboerijnen en dansen terwijl ze in Egypte waren.

Amalek: Vlak na de keriat Jam soef (splijten van de Rietzee) komt de aanval van Amalek ter sprake: "En Mosjé noemde de naam van de plaats **Massa oeMeriwa** (vanwege de ruzie van de Bnee Jisraeel en naar aanleiding daarvan, dat zij G'd beproefd hadden door te zeggen: 'Is G'd in ons midden of niet?'. Toen kwam Amalek en voerde oorlog met Israël in Refidiem" (**Exodus 17:7-8**). Rasjie gaat hier in op de 'semichoet parsjiot' – de opeenvolging van de verschillende episodes. De Joden klaagden over gebrek aan water.

Voetnoten:

- De **Haftara** is een afsluitende lezing tijdens de sjabbatdienst, meestal een gedeelte uit de Nevi'im (Profeten) dat wekelijks na de Toralezing wordt gezegd.
- **Devora of Deborah** was een profetes en de vierde rechter over Israël en komt voor in het Bijbelboek Rechters 4:4 de eerste keer voor. Debora was de vrouw van een zekere Lappidot.
- **Rasjie**, Hebreeuws acroniem van: **Rabbi Sjilomo Jitschaki** (Troyes, 1040 – aldaar, 1105) was een Franse rabbijn uit de Middeleeuwen, die tot op de dag van vandaag wordt beschouwd als een van de belangwekkendste verklaarders van de Tenach en Talmoed.
- **Rabbi Sjimson Rafael Hirsch** (20 juni 1808 - 31 december 1888) was een Duitse rabbijn, die bekend staat als de intellectuele oprichter van de **Tora im Derech Erets school** van de hedendaagse orthodoxe jodendom. Af en toe aangeduid als neo-orthodoxie, zijn filosofie, samen met die van Azriel Hildesheimer, heeft een grote invloed op de ontwikkeling van het orthodoxe jodendom had.
- **Rabbi Akiva ben Joseef** (Hebreeuws: **בִּיר עֲקִיבָה בֶּן יוֹסֵף**; omstreeks AD 40 - 137) was een groot Joods geleerde. Rabbi Akiva leverde een belangrijke bijdrage aan de Misjna en de Midrasj Halacha.

De aanval van Amalek was G'ds educatieve reactie op hun ondankbaarheid. Ik laat Rasjie zelf aan het woord: `De episode met Amalek komt na hun ondankbare reactie om duidelijk te maken, dat Ik steeds in uw midden ben en dat Ik voor al jullie behoeften zorg. Jullie vragen je dan nog steeds af of `G'd in ons midden is of niet'? Zowaar jullie leven: de hond (Amalek) zal komen, om jullie te bijten. Dan zullen jullie Mij aanroepen, om hulp en zullen jullie weten waar Ik ben.

Wie was Amalek?

De stamvader van de Amalekieten wordt Amalek genoemd. Amal betekent overigens 'moeizaam'. Amalek is de kleinzoon van Esau (de tweelingbroer van Ja'akov avinoe). Ook wordt van de Amalekieten gezegd dat ze kinderooffers brachten.

In het boek 1 Samuel krijgt koning Sja'oel (Saul) via de profeet Samuel van G'd de opdracht de Amalekieten en al hun vee volledig uit te roeien. Deze oproep van G'd een volk uit te moorden heeft later tot veel vragen geleid omdat hier naar huidige standaarden wordt opgeroepen tot genocide. In het verhaal wordt verteld dat Sja'oel op de koning na alle Amalekieten doodt en ook dat de beste stuks vee worden gespaard. Dit wordt hem door G'd zeer kwalijk genomen en hierom wordt hij door G'd van het koningschap ontheven. De gevangengenomen koning Agag wordt alsnog door Samuel gedood. Sja'oels opvolger koning David vecht ook tegen de Amalekieten.

In het Bijbelboek Ester wordt van de schurk in het verhaal (Haman) gezegd dat hij een afstammeling is van Agag, koning van de Amalekieten. In 1 Kronieken worden ten tijde van koning Hizkia de laatste overgebleven Amalekieten door vijfhonderd mannen van de stam Simeon in het Seirgebergte gedood.

Amalek viel hen op hun zwakste punt aan. Het verdedigen van de Hebreëen, werd door Mosjé gevoerd door geestelijke oorlog vanuit de hemel, terwijl Jehosjoea fysieke oorlog beneden op aarde leverde:“Toen kwam Amalek en streed tegen Jisra'eel in Refidiem. Mosjé dan zeide tot Jehosjoea: Kies ons mannen, en trek uit, strijd tegen Amalek; morgen zal ik op de hoogte van de heuvels staan, en de staf G'ds zal in mijn hand zijn. Jehosjoea nu deed, als Mosjé hem gezegd had, hij streed tegen Amalek; echter Mosjé, Aharon en Choer klommen op de hoogte van de heuvels. En het geschiedde, terwijl Mosjé zijn hand ophief, zo was Jisra'eel de sterkste; maar terwijl hij zijn hand nederliet, zo was Amalek de sterkste. Echter de handen van Mosjé werden zwaar; daarom namen zij een steen, en legden dien onder hem, dat hij daarop zat; en Aharon en Choer ondersteunden zijn handen, de een op deze, de ander op de andere zijde; alzo waren zijn handen krachtig, totdat de zon onderging. Alzo dat Jehosjoea Amalek en zijn volk vernederde, door de scherpste van het zwaard. Toen zeide Hasjem tot Mosjé: Schrijf dit ter gedachtenis in een boek, en leg het in de oren van Jehosjoea, dat Ik de gedachtenis van Amalek geheel uitdelgen zal van onder de hemel. En Mosjé bouwde een altaar; en hij noemde het de naam: **'HaSjem Nissi'** (HaSjem is mijn Banier). En hij zeide: Dewijl de hand op den troon van Hasjem is, zo zal de oorlog van Hasjem tegen Amalek zijn, van geslacht tot geslacht!." - **Exodus 17:8-16**

Binnen deze passage, zijn er ongelooflijk veel geheimen en verborgen lessen aanwezig.

De Kol Hator, geschreven door R' Hillel Shklover (leerling van de Vilna Gaon) zegt in zijn commentaar:"Elke daad van het begin van de **Ge'oela** (Verlossing) moet in overeenstemming zijn met het vers:"wandel bescheiden met uw G'd," zoals geopenbaard is in de woorden," plaats het in de oren van Jozua," die in de lijn van de lijn van de Masjiach Ben Joseef was." - **Kol Hator 1:14, vertaald door R' Yechiel Bar Lev en K. Skaist**

Jehosjoea ben Noen was de Masjich Ben Joseef van zijn generatie!

Jehosjoea ben Noen, was de Masjach Ben Joseef van zijn generatie en zijn oorlog met Amalek is een belangrijke missie.

De passage, die op Sjabbat Zachor (Sjabbat van herinnering), onmiddellijk voorafgaand aan Poerim gelezen) ligt het volgende aan ons toe: "Gedenkt, wat Amalek u aangedaan heeft op de weg. Terwijl u uit Egypte trok; Hoe hij u op de weg ontmoette, en sloeg u onder in de staart al de zwakken achter u, terwijl u vermoeid en mat was; en hij vreesde G'd niet. Het zal gebeuren, als Hasjem, uw G'd, u rust geven zal, van al uw vijanden rondom, in het land, dat u Hasjem, uw G'd, u ter erfenis geven zal, om hetzelfde erfelijk te bezitten, dat jullie de herinnering van Amalek van onder de hemel zullen uitwissen; vergeet het niet!" - **Deuteronomium 25: 17-19**

Wie of wat is Amalek dat zijn naam en het geheugen moet worden uitgewist van onder de hemel?

Waarom is Amalek zo verschillend dan de andere naties, die tegen Israël de strijd aangaan? Zoals hierboven gezegd wordt, deze kwade krachten vallen Israël aan op hun zwakste punt. Ze wachten net zo lang af dat de verdediging van Israël, die de allerzwaksten moesten verdedigen te ver vooruit was. Hierdoor konden ze de ouderen, vrouwen en kinderen achter in hun rug aanvallen. Als je kijkt naar de toestand van de wereld van vandaag zijn het zij, die nog steeds het meest lijden. Amalek is niet alleen een natie die 3500 jaar geleden bestond. Het is het een spirituele kracht, die vandaag nog zeer actief is.

R' Mosjé Alshich zegt: "We moeten ons blijven herinneren dat een natie niet echt verslagen is tot dat zijn spirituele vertegenwoordiger in de hemelse gebieden is verslagen. . . Omdat G'd van Israël houdt en een hekel aan Amalek heeft, het vernietigen van Amalek moet een eenvoudigste taak voor G'd zijn geweest. Maar hij moet eerst zijn hemelse vertegenwoordiger vernietigen. Het zijn wij die voorkomen, dat G'd niet in staat is om dat te doen, als gevolg van onze zonden."- **De Midrasj van R' Mosjé Alshich op de Tora, vertaald door Eliyahu Munk, Lambda Publishers, Volume 2, pag 465-466**

Dr. Tsvi Sadan zegt: "De oorlog" Jozua's "beloning tegen Amalek, volgens Hagra, vind plaats op drie vlakken: oorlog tegen" Amalek van het hart ', dat is de **Jetzer hara** (kwade neiging) en slechte eigenschappen; oorlog tegen 'het Geestelijke Amalek, "dat is Satan, wiens centrale kracht is aan de poorten van Jeruzalem; en de oorlog tegen de "fysieke Amalek", vertegenwoordigd door de afstammelingen van Esau, Ismaël en de gemengde menigte. " – **Het Verborgen Licht, Dr. Tsvi Sadan, Vine van David, pg. 110**

Wat is je zwakste plek? Iedereen heeft een zwakke plek in zijn of haar pantser, mentaal, fysiek of geestelijk. Is dat niet waar je het meest wordt aangevallen? Ongelooflijk!, **Amalek** heeft in de Hebreeuwse taal de getalswaarde van 240. Ook het Hebreeuwse woord **Safeek**, wat betekent "twijfel". Dit woord telt ook de getalswaarde van 240. Amalek is twijfel.

Aanval Amalek

Aan de ene kant houdt dit in de werkelijkheid in, dat het leger van Amelek zich buiten de fysieke wereld bevindt. Maar Amalek is ook het volk van de ultieme **chotspe** (Ief) en twijfel. Als men twijfelt aan de almacht van G'd vreest men Hem ook niet. Amalek belichaamt twijfelgevoelens. Dit is de grootste beproeving voor de mens: confrontatie met eigen twijfels.

De Parasjat **Ki Tetze** (Deuteronomium 21: 10-25: 19) begint met de woorden: "Wanneer je uitgaat ten strijde tegen uw vijanden, en Hasjem, uw G'd, levert hen in jullie handen" - **Deuteronomium 21:10**

Volgens de **Alshich**, is Amalek binnen de **Jetzer hara**, de kwade neiging, en we moeten geestelijke oorlog tegen de zonde voeren. Het is deze geestelijke oorlog die Masjiach Ben Joseef vecht, zoals de Kol Hator zegt: "(Deut 32: 7)" herinner me de dagen van ouds, de jaren van generatie op generatie te begrijpen "- Dit verwijst naar de eerste Masjiach, die tegen Amalek vecht in een eeuwige oorlog. De Heer voert oorlog tegen Amalek van generatie op generatie. Dat is de missie van Jehosjoea, die Masjiach Ben Joseef is." - **Kol Hator 1:44, vertaald door R' Yechiel Bar Lev en K. Skaist**

Erop wijzend dat Amalek de kleinzoon was van Esav, R' Daniel Krentzman legt uit: "Een van de belangrijkste aspecten van de missie Masjiach Ben Joseef is de oorlog met Amalek (zie Kol Hator, hoofdstuk 2) Amalek is het zaad van Esav en de belangrijkste voortzetting van zijn negatieve geestelijke nalatenschap; in de eerste plaats, de ontkenning van het geloof in G'd en de eeuwigheid van de ziel. Esav ontkende **Olam Haba** "de toekomstige wereld" en **Techijat Hametiem** "de Opstanding van de doden". Zie Talmoed (**Bava Batra 16**) in tegenstelling tot Joseef, die standvastig bleef in zijn geloof in Olam Haba en Techijat Hametiem (zie Bereesjiet/Genesis 50:24.)" - **R' Daniel Krentzman, Masjiach ben Joseef & Jehosjoea**

De wortel van (**עמלק**) Amalek bestond voordat Esav er was. De wortel van Amalek gaat helemaal terug naar de tuin van Eden: "De slang nu was listiger dan al het gedierte van het veld, hetwelk Hasjem Elohiem gemaakt had; Hij zei tegen de vrouw: Heeft G'd werkelijk gezegd: 'jullie zullen niet eten van alle bomen in de hof?'" - **Bereesjiet/Genesis 3: 1**

De geestelijke vertegenwoordiger van Amalek is in eerste instantie geïmplanteerde twijfel, en nadat Adam en Chava van de boom gegeten hadden, verborgen zij zich. Hasjem vroeg: "Wie heeft u te kennen gegeven, dat u naakt bent? Hebt u van de boom (**המך**) gegeten, van welk Ik u gebod, dat u daarvan niet eten zoudt?" - **Bereesjiet/Genesis 3:11**

De Talmoed geeft commentaar op dit vers, en de aansluiting op Amalek via haar nakomeling (**המך**) Haman, die in het boek van Esther geprobeerd heeft om het Joodse volk te vernietigen: "Waar is (**המך**) Haman aangegeven in de Tora? In het vers: het is (**המך**) [Hamin] van de boom"? – **Talmoed Chullin 139b, Soncino Pers Edition**

De commentaren van R' Ari Kahn zeggen: "Meer dan de betekenis van de naam (**המך**) Haman, de Talmoed gaat op zoek naar de ideologische wortels van dergelijk kwaad. Hoe wordt een dergelijke persoonlijkheid gevormd? De **Gemara** kijkt verder dan zijn grootvader Agag, buiten zijn betovergrootvader Amalek, buiten zijn voorvader Esav, en kijkt nog verder terug, naar onze eerste en dodelijkste vijand, de slang die de mens heeft aangemoedigd, om te eten van de boom van kennis, zelfs als je - of juist omdat –de prijs de dood was". - **R. Ari Kahn, M'oray HaAish: Parshat Zachor: Poerim 5769, Aish.com**

Voetnoten:

- **Kol Hator** - **קול התור** of "De Stem van de Tortelduif" (een verwijzing naar Hooglied 2:12) werd geschreven door **Rabbi Hillel Rivlin van Shklov**, een leerling van de Vilna Gaon. De tekst gaat over de **Ge'oela** (tijdperk van Verlossing) en beschrijft de tekenen ten opzichte van een evaluatie van een voorgenomen 999 voetstappen van de komst van de Masjiach.
- De **Gemara** (Aramees: **גמרא**) zijn de commentaren van belangrijke rabbijnen, wetsgeleerden, filosofen en anderen op de Misjna wat uitleggingen zijn van de Tora.

Tot slot

Rabbi Nachman zegt: "Amalek is de belangrijkste macht van het kwaad. Alleen G'd kan dit kwaad volledig vernietigen, en Hij zal dat alleen doen in de tijd van Masjiach." - **Rebbe Nachman's Tora, Parasjat Beshalach, Breslov Research Institute, pag. 136**

Waarom waren de Bnee Jisra'eel zo bang? Ze werden bevrijd door Hasjem van de spirituele kracht achter het ware Egyptische rijk. Tot nu toe kenden de Bnee Jisra'eel alleen de werelijheid, die zij dagelijks gezien en ervaren hadden in kracht en uiting van de geest van Amelek, die zich buiten de fysieke wereld bevindt. De kracht van twijfel is zeer krachtig en heeft grote gevolgen in ons leven. De Bnee Jisra'eel onder leiding van Mosjé Rabbenoe moesten leren wie hun echte meester was en dat hij te vertrouwen is. Dit is de Almachtige van Israël. De G'd van Avraham, Jitschak en Ja'akov.

In onze generatie kunnen wij weerstand bieden door de geest van Masjiach.

Ook in onze generatie hebben wij dagelijks te maken met uitingen van de geest van Amelek. Wij moeten persoonlijk ons beseffen, dat wij slaven zijn geweest en slaven zijn, als wij ons eigen inzichten volgen. Zeker als het onze eigen inzichten zijn, die wij denken te verenigen met Jesjoea. Het is niet voor niets dat wij elk jaar opnieuw met het feest **Pesach** opnieuw verklaren aan onze kinderen, dat wij als slaaf zijn geweest, die uit Egypte kwamen; zoals er geschreven staat: "Dit wordt gedaan door wat G'd voor mij deed toen ik uit Egypte kwam." - **Talmoed, Pesachiem 116b op Exodus 13: 8**

Wij moeten persoonlijk weten wie in onze generatie onze persoonlijke meester is! Want als wij dat niet weten of eraan twifelen zijn wij niet in staat, om de geest van Amelek in onze generatie te verslaan. Wij moeten ons leven dagelijks opnieuw gaan kaderen. Welke inzichten worden door ons eigen inzichten geleid? en welke door G'd? Alleen dan zijn wij instaat door Jesjoea, om dagelijks het valse slavenjuk af te gooien, wat de geest **Amelek** "twijfel" is.

Ja'akov de broer van Jesjoea geeft ons in de Brit Ha-Chadasha een handvat: "Onderwerpt u in **misjma'at** (gehoorzaamheid) aan Hasjem; wederstaat **ha-satan**, en hij zal van u vluchten." - **Ja'akov/Jakobus 4:7**

Jesjoea gaat persoonlijk een eind maken aan Amelek: de grote draak is geworpen, namelijk **Nachash Ha-Kadmoni** (oude slang), welke genaamd wordt de **Malshin** (aanklager) en **Hasatan**, die de gehele wereld verleidt, hij is, zeg ik, geworpen op de aarde; en zijn **malachim** (boodschappers) zijn met hem geworpen. [Bereesjiet 3:1-7] En ik hoorde een grote stem, zeggende in de hemel: Nu is **Jesjoe'at Eloheeno**, en de **gevoera** (kracht), en **Malchoet** (koninkrijk) geworden onze **Hasjem Eloheeno**; en de regering van Zijn Masjiach; want de aanklager onze broeders, die hen aanklaagde voor onze G'd dag en nacht is nedergeworpen. [Ijov 1:9-11; Zachariah 3:1] En zij hebben hem overwonnen door het bloed van het (Lam, Sjemot 12:22-23; Jeshajahoe 53:7, Masjiach), en door het woord hunner **edoesjaft** (getuigenis), en zij hebben hun leven niet liefgehad tot den dood toe." – **Hitgalloet/Openbaringen 12:9-11**

שבֿת שלום - Sjabbat Sjalom,
David Prins

"Wie zich vernedert, G'd zal hem verhogen - wie zich verhoogt, G'd zal hem vernederen". –**Babylonische Talmoed Traktaat Eroein 13**